

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat' olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:  
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.  
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:  
**BILKEI FERENC.**

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.  
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**  
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

## Választás előtt.

Székesfehérvár szab. kir. város polgársága kedden az urna elé járul, hogy legszebb és legértékesebb jogát, a képviselőválasztás jogát gyakorolja. Minden polgár, a kit egyéni és vagyoni helyzete képessé tesz rá, megkapja a jogot, hogy az állam épületeinek egészéhez egy-egy követ helyezzen, hogy a nemzet jó, vagy balsorsának egy ember tehetségei szerint intézője legyen.

A mily magasztos, ép oly fontos e tény és épen ezért érdemes rá, hogy minden polgár e haza kiegészítő részének, jó hazafinak, e város igaz jóakaró polgárának érezze magát, a mikor egyéniségének sulya e nagy cselekedetnél a mérlegre esik.

Szinte csodálkozva néz ma körül Székesfehérvár... Előtte lebeg a múltnak képe, a viharos napok, a lángoló, tobzó szünetedélyek, a mikor rokon a rokonnak, testvér a testvérenek, apa a fiának lett halálos ellensége az elvek adázusájában...

Elvek???

Vajjon elvek küzdöttek-e akkor egymással? Vajjon Székesfehérvár polgársága nyugodtan teszi-e szívére a kezét, ha a mult idők választási viharaira visszagon-dol? Vajjon a lelkiismeret szava volt-e

mindig az irányadó, vajjon a haza érdekét a város egészséges fejlődését tekintetk-e, a mikor gyilkos küzdelem után egyik vagy másik jelölt lobogóját diadalra vitték? A lelkiismeret szavának hány kinos kérdése izzott a lelkekben, annak a három színű lobogónak hány foltja volt, amelyet nem a becsületesség meggyőződés becsületesség harcaiban ejtettek meg.

Székesfehérvár nem lehet büszke választói multjára. Győzhetett, győzött is az igazság, a tisztesség, de szégyene, lemoshatatlan gyalázata marad e város polgárainak - vagy mentük őket! a mult idők becsületesség rendszerének, hogy pénzen vásárolt emberek pénzért, judásbérért tagadták meg szívük legbensőbb meggyőződését és sirva adták le szavazatukat arra a pártra, amely az ő lelkiük szerint is csak a haza alapjainak aláásásában fáradozott ki magát.

Székesfehérvárnak kötelességei vannak a multtal szemben. Nem azt akarjuk, hogy bűnhődjék, hanem, hogy megjavuljon, hogy lemossa azokat a hibákat, a melyek eddig a lelkekre száradtak.

A keddi választás legyen a meggyőződésnek, a kérdelmelt polgárerénynek magasztos diadala. Szavazzon Székesfehérvár polgársága a lelkiismerete szerint, úgy, a hogyan azt a haza javára, városunk haladására legjobbnak és leghelyesebbnek tartja.

A mult idők bűneinek el kell tűnni örökre, meg kell szűnni annak a rendszernak a mely judásbérért a lelkiismeret szavát kívánta elnémitani. Legyen a keddi nap egy új korszak hajnala, a mely az önzetlenségnek emel oltárt, fényfelragyogja be a város polgárságát s a nyugodt lelkiismeret szavával vigasztal, hogy legbecsületesebben tesszük meg kötelességünket, a melyvel hazánknak s városunknak tartozunk.

A keddi nap legyen Sára Gyula dr. egyhangu megválasztásának dia dnapja.

## Titkári jelentés.

Az Oltáregylet 1907. január hó 7-ken tartott gyűlésen tartotta **dr. Reichardt Tamás**, titkar.

Mélyen tisztelt Választmány!

Mikor az Oltáregylet egy évi működéséről beszámolókat kell tartanom, igazán zavarban vagyok. Egyrészt azért, mert csak rövid ideje vagyok ez áldásos intézménynek szerény működő tagja s így az elmúlt év nagy részében csak távolról szemlélhettem az egyület működését, azt többnyire csak száraz statisztikai adatok alapján ismerem. Másrészt az Oltáregylet élete bizonyos tekintetben hasonló a növényekhez: csak egy részüket látjuk, az ágakat, leveleket és virágokat, de rejtve vannak az éltető gyökerek s az életet hordozó sejtek. Igen nehéz hű képet nyújtani egy olyan együletről, melynek élete nem merül ki a tisztán külső tevékenységben, hanem a lelkek benső világára is kiterjeszti működését, mely nemcsak gyűlésezik, pénzt gyűjt és templomokat ruház

tunk egymástól, kiket harminc éves barátság-nak sok-sok kedves emléke fűzött össze! Arcan láttam már azt a bizonyos vonast, a mely a halál jelöltjeinek arcát oly jellemzetessé teszi. Még sem hittem akkor, hogy ez a vasszervezetű ember ily hamar elpusztuljon. Bizonyos vagyok róla, hogy az utolsó kaukázusi utból hozta haza baját. A göbi sivatagban való barangolás nappal pokoli forróságban, hűleg éjszakákban heteken át sátorozva és taborozva, sokszor napokig kellő táplálék nélkül, vízhiányban lovagolta át karavánjával a nagy sivatagot, míg Kinába jutott. Szervezete ott hibbant meg, arca is nagyon megöregedett. Súlyos gyomorhajt hozott magával, melyvel Karlsbadba sietett az az ember, a ki még a kavicsot is megemésztette. Eitől fogva betegeskedett, lelke is elborult, nem volt már a régi Zichy Jenő, az o ideges mozgékony-ságával és szellemével.

Annak a vezetes ázsiai utazásnak két célja volt. Folkeresni az os hazat és folkeresni a Zichy nemzetseg bölcsőjét. Mert családi okmányokból és régi feljegyzésekből arra a föltesvére jutott, hogy a Zichyék primae occupationalis család. Talált is egy térképet, a mely szerint a Kaukázusban egy Zichia nevű tartomány létezett, ott a hol a magyarok ősi fészkei vélté találni. Altlólag meg is találta őket s nyomára is jutott, hogy a Zichy-nemzetseg Árpáddal kélt utra, nyomukat itt követte a tizenkettedik századig, itt azonban nyoma vesz a Zichyeknek. Zichy Jenő igen sokan rosszul itélték meg. Ideges, türelmetlen modoránál fogva nem bíztak komolyságában. Pedig Zichy elsősorban is intranzigens magyar em-

## Megbocsáss . . .

*Megbocsáss, édes, hogy a költő bennem  
Olykor egy kissé csapodár talán,  
Hogy egyszer-másszor más leányról zengtem,  
Mint ha végytam von' csókjaik után;  
E lanton néha olyan dal is támadt,  
Mely nem a szívem mélyéből fakadt,  
És feldicsértem szöke hajhullámot,  
Kék szemet s néma, sóvár ajakat.*

*Mert a te hajad barna, mint az alkony,  
A szemed, mint az éjféli, oly sötét,  
Ha felém jössz, ha csicsérgéssel hallom:  
Körültem hajnal árad szerzetél:  
Ha látom édes ajkad mosolygását,  
Féleltek minden bánatot legott,  
És nyg csudálom szemed ragyogását,  
Mint tűzindó a kelő napot.*

*Hiszen még jobban szereltek most léged,  
Mint gazdagon és fényben — azelőtt,  
Ma szegénység s bajdóbból részt kérek,  
S szerelmem — hidd el — még nagyobbra nőtt:  
De megbocsáss, ha a poéta bennem  
Olykor egy kissé csapodár talán,  
Bár néha más lány bájairól zengtem,  
De szerelmem — csak tied igazán!*

Marton Pál.

## Emlékezés Zichy Jenő grófra.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Irta: **Lits Gyula.**

A ki Zichy Jenőt ismerte, meg volt róla győződve, hogy száz évig fog élni. O maga is sokszor dicsékedett vele, hogy soha életében a feje sem fáj, soha még náthája sem volt. Igazán bámulatos erős szervezettel bírt, rugékony testtel és lélekkel. Napokon, éjeleken át utazott a faradság legkisebb jele nélkül. Megtörtént, hogy egyhuzamban utazott haza Pétervárról, este megérkezett és egy óra múlva valamelyik álarcsbálon sürgött-forgott. Vadászott hidegben, melegben, éhet, szomjat, barátságot nem ismerve s mindegy volt, hogy bokáig érő homokban, térdig érő hóban, sárban, síkföldön, vagy a borgoprundi havasokban. Kiténő vadász volt, rendkívüli éleslátásu, göbceszel vagy golyóval egyaránt biztosan lött. Vadászásakmányának trofeáival telve vannak a szentiványi és magaslaki vadászkastélyok folyosói és termei.

Halála előtt egy-két héttel találkozott vele utoljára a képviselőház folyosóján. Tekintete bágyadt, egész lénye kimerült volt. Félrelültünk egy fülkében, a hol keservesen panaszkodott, hogy már tizenhat éjjelen nem aludt. Nekem végem van édes barátom — panaszkodott — érzem, hogy egész szervezetem bomlásnak indul, nem alszom, nem eszem, fejem zug, vérem fölforr, nem tudnak segíteni, én elpusztulok.

Meránba készült. Nehéz szívvel bucsu-

Mai lapunk 6 oldal.







**Visszapillantás.**

A napokban választói értekezlet volt valamelyik külvárosi vendéglőben. Méltóztatik tudni, hogy a várost öt kerülete szerint felosztották, minden kerületnek elnökei és társelnökei, bizottságai és utcabiztosai vannak, a kik az esetleges veszedelem idején rögtön kéznél vannak, hogy csirájában fojtsanak meg minden készülő bajt.

Az értekezlet tagjai hivatalos komolysággal összeültek s az elnök, hogy jó példát adjon hozatott egy kevertet, (magyarul spriccert) s miközben bölcs tanácsokat osztogatott, terveket tárt elő, húzott egyet-egyét a hazaiból.

Az egyik polgártárs jó ideig nézegette a különös jelenetet, aztán fölébredt benne a multak emléke és a fülei tövét vakargatva így szólt:

— No Uram! — ilyen csodát se láttam ám még.

— Mit? — kérdezték az elvtársak.

— Azt, hogy egy főkortest csak ennyit igyek és azt is a maga zsebjéből fizesse.

Biz úgy van. Régebben volt „összeállítás” — mint mondták. Voltak „eltek”, a melyek alapján a szívek felbuzdulnak. Volt a szó szoros értelmében vett „választás.”

De hát most ki választ egyetlen egy szem emberből, a ki még egy kőlikás ellenjelöltre se tudott szert tenni, a kit amugy Isten igazában lehordana az ember, a lelkesedés melegében beverné a fejét, buzgólkodnék érette, vagy szidná minden atyja-fiát. Szóval volna „összeállítás,” volnának „eltek” s vér folyna, nem pedig limonádé.

Bizony furcsa dolog volt is fölleptetni ezt a Saára Gyulát — mondják a korcsmárosok. Hiszen ettől minden ellenjelölt elszaladt, mert valamennyinek akadt olyan „jó” embere (az Isten akárhova tegye), a ki megmagyarázta neki, hogy Saára Gyulával szemben megbukik, ha a Dunát borra változtatja is és azt mind Fehérvárnak ereszti, hogy még a disznók is borpocsolyában fürdőnének.

Bezzeg másként volt ez valamikor.

Egy tapasztalt választópolgártól hallottuk, aki körülbelül 30-40 esztendő választási történetével ismerős, hogy évtizedek óta — Juraszek megválasztatása óta egészen Zichy Jenő gróf utolsó megválasztatásáig — nem volt Székesfehérvárott mandátum, amely legalább 15 ezer forintot föl ne emésztené volna. 20—30—40, sőt 50 ezer forint is elszűnt a választók torkán és a főkortestek zsebjében. Egy-egy korcsmáros, a kinek az „eltek” tanyáztak s aki az „összeállítás” abricsait kalapálgatta, legalább 4—5000 forintos számlával rukkolt ki a pártkasszáján s ha megkapta felét, vagy negyedrészt, még akkor is elmondhatta, hogy 100—200 percentre dolgozott. A főkortestek elve ez volt:

— Egy választás egy buzaföl — vagyis 7—800 forint.

Egy felsővárosi főkortestül beszéltek, hogy ezelőtt 10 esztendővel 9 ezer forintot kapott a Felsőváros megdolgozására s abból a Felsőváros nem látott egy petákot sem. Büszkén mondja és meggyőződéssel is ám, hogy:

— Uram! én mindig kormánypárti voltam teljes életemben. De most a mióta a koalíció uralomra jutott — ö. m. a f. — azóta hat én is idepártoltam.

Sokakra anyagi boldogulás, meggazdagodás — igaz, hogy egy darabig becsületesítés is — volt a választás. Azonban a hány jótorku ember a városban akadt, az valamennyi hozzájutott a potyához s nem is tartotta szívernak azt, a

melyik nem bilincse s a melyeknek kravátija nincs.

Volt nem egy olyan jelölt, a ki vagyoni viszonyainak teljes összerokadását köszönhette a választásnak. A kormánytól kapott 10—20—30 ezer forintot — annyit, a mennyit kisorfolni tudott; a magáéból is rászánt valamelyest s mikor a kétségbeesés szorongatni kezdte s a „biztos” győzelem, vagy „biztos” bukás csak 1—2, vagy mondjuk 10 ezer forintnak az odadobásától függött, odadobta azt is. Ha mégis megbukott, az az ő baja, meg a kortesek hibája volt.

Mondják, hogy az egyik legviharosabb választást nem is régen az döntötte el, hogy 30 rezerv szavazó megbicsakolta magát s az utolsó órában azt mondta, hogy:

— 50 forint fejenként, vagy pedig az ellenzékre szavazunk.

A főkortest megjéjdt, sajnálta a 3000 forintot, az atyafiak, pedig miután heteken keresztül ettek-ittak a kormánypárt konyháján, leszavazták szívük szerint a függetlenségi pártra s a kormánypárt jelöltje megbukott akkor, a mikor már esküldozta tenyerét a mandátum.

Furcsa idők voltak azok, és milyen jó, hogy egyszerűsödésükre elhantalhatjuk őket.

Saára Gyula dr. kimondta, hogy soha nem ambicionálta a képviselőséget, ha most magára vállalja, hazafias és a város iránt való kötelességeinek akar eleget tenni. De kimondta azt is, hogy anyagi áldozatot nem hoz. Az az anyagi áldozat jó lesz okosabb célra is. Hiszen Zichy Jenő gróf legutóbbi választása, a mikor Havranek Antal 200 szavazatával állott szemben többre került 10 ezer koronánál. Pedig egy lélek se ivott egy potya pohár bort Zichy Jenő pénzéből. Ebből a zászlókontó fölemészttet 8 ezer koronánál többet. És aztán miért? Azért, hogy egy két jó néninek legyen nyárra nemzeti színű sálhangja s a bácsik kipótolhassák a hiányzó petreccerudakát.

Drágán, nagyon drágán megvásárolt portékát az a mandátum. S ha valaki megvette, miért érezte volna magát kötelezve arra, hogy érte még kötelességeket is teljesítsen. Kifizette az árát, hagyják legalább érette pihenni.

A keddi nap egy új korszak hajnala lesz. Legyen is!

Megválasztjuk Saára Gyula drt ingyen — becsületből. Még a bankettjén is vendég lesz. Az egész városban alig van 10 zászló, azt is a kidugója csináltatta, nem ittunk potyát, a lelkiismeretünket nem terhel semmi néven nevezendő ajándék, mégis egyhangú lelkesedéssel és szeretettel kiáltjuk:

**Éljen Saára Gyula dr. Székesfehérvár szab. kir. város országgyűlési képviselője.**

Felölös szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**

**Piaci árak.**

Székesfehérvár 1907. január 19-én  
(100 klg számitva.)

	kor. 6ll.	kor. 6ll.
Buza: . . . . .	13 80	14 . . .
Rozs: . . . . .	12 40	12 50
Árpa: . . . . .	12 40	12 80
Zab: . . . . .	14 60	14 70
Tengeri: (uj) . . . . .	9 60	
Bab: . . . . .	22 40	

Forgalom élénk.

Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kintitve.

**KALMÁR és ENGEL**  
MOTOR- és GÉPGYÁRA  
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 19.

Ajánlja egy cseplőgép, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinneműmotorjait, benzinkomobilljait, valamint szivógáz-motorjait melyek V., Lipót-körut 18. bármikor üzemben megtekinthetők.



Teljes jótállás  
Kittünő cseplősor: **Egyedül létező újdonság!**

Ezen motorok egyenletes járásuk és hámolatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárattalabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. — Olcsó árak részletfizetésre.

**Székesfehérvári első Butorraktár**

Sas-utca 6. szám,  
a „Fekete sas” szállóval szemben.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a már 40 éve jó hírből álló saját készítményű

**kárpitos és asztalos BUTORAIMAT**

nagy választékban, szilárd és izlész teljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nemkülönben e szakmákban vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindenemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel.  
**Füstér Imre.**

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér 1.



**KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES**  
üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabbban és jutányos árban készítek.

**Hirtling Pál** kocsigyártó,  
Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

**NIGRIN** a legjobb  
**CIPŐCRÉM**  
ST. FERNOLENDT, Wien  
cs. és kir. udvari szállító.  
Mindenütt kapható!

# Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Részvény-Társaság.

## MEGHIVÓ

A székesfehérvári Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Részvény-Társaság

1907. évi február hó 3-án délelőtt 11 órakor

saját helyiségében (Nádor-utca) megtartandó

## I. évi rendes közgyűlésére.\*)

### NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása, továbbá az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény iránt.
4. A felügyelő bizottság választása.
5. A választmány kiegészítése.

\*) A közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés megtartása előtt nevükre szóló részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Székesfehérvárott, vagy a Magyar Általános Takarékpénztár részvénytársaságnál (Budapest, József-ter 14. sz.) legalább 8 nappal a közgyűlés-napja előtt, erről szóló megfelelő elismervény ellen letéteményezik (alapszabály 13. szakasza).

Vagyon.		<b>Mérleg-számla</b>		Teher.		
1	Készpénz készlet . . . . .		81892 33	1	Részvénytőke 2000 drb részvény á 200 k.	400000
2	Elhelyezett készpénz			2	Betétek takarékkönyvre és folyószámlára	1955774 90
	a) M. kir. postatakarékpénztárnál . . . . .	5275 98		3	Visszleszámított váltók . . . . .	545333 66
	b) Osztrák-magyar Bank giró sz. . . . .	36796 67	42072 65	4	Áteső kamatok . . . . .	20266 06
3	Váltók . . . . .		1505095 10	5	Nyereség . . . . .	78820 81
4	Jelzálogkölesönök . . . . .		627295			
5	Lombard kölesönök . . . . .		201559 93			
6	Fedezett folyószámla tartozások . . . . .		489388 37			
7	Váltóüzleti értékpapírok és pénznemek . . . . .		42122 08			
8	Függő segélyegyleti és értékpapír kamatok . . . . .		1316 57			
9	Berendezés leltári értéke . . . . .	10503 77				
	le 10% leírás . . . . .	1050 37	9453 40			
			3000195 43			3000195 43

Tartozik.		<b>Veszteség- és nyereség-számla</b>		Követel.			
1	Tiszti fizetések . . . . .	13972	83	1	Kamatok . . . . .	103956	94
2	Irodai lakbér, általános költségek, nyomtatványok stb. . . . .	9371	67	2	Bank és biztosítási jutalékok . . . . .	20508	77
3	Betétkamat . . . . .	36217	85	3	Áthozat 1905. évről . . . . .	9589	60
4	Tőkekamatadó . . . . .	3621	78				
5	Leírás a berendezés értékéből . . . . .	1050	37				
6	Nyereség . . . . .	78820	81				
		143055	31			143055	31

Székesfehérvár, 1906 december hó 31-én.

**Elek**  
vezető-igazgató.

**Hajduska**  
főkönyvelő.

A z i g a z g a t ó s á g:

Dr. Rádai, Poór, Dr. Saára, Deutsch, Dr. Hegedüs, Illés, Káldor, Kronberger,  
elnök. alelnök. alelnök.  
Lőwinger, Pick, Rechnitzer, Dr. Steiner, Weisz, Wertheim.

Székesfehérvár, 1907. január 17-én.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

A felügyelő bizottság:

Pék elnök,

Gyulai, Fischer, Dr. Horváth, Pick.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvtárában, Székesfehérvárott.

00000042